

Sprankelende ideeën voor nieuw High Tech Paviljoen

Samenspel tussen techniek en creativiteit levert CSG Calvinj veel inspiratie op (22 september 2011)

Er heerst een sfeer van verwachting en van lichte spanning voor de dingen die komen gaan in de theaterzaal van de Christelijke Scholengemeenschap Calvinj in Vreewijk, wanneer vestigingsdirecteur Henk Dijkstra de toegestroomde aanwezigen welkom heet. Het is donderdagmiddag, een prachtige nazomerdag. De zon en de aangename temperatuur bieden op zich al inspiratie om de gedachten de vrije loop te laten. Want dat is nodig vandaag om tijdens een intensieve ideeënsessie tot concrete denkbeelden te komen voor het High Tech Paviljoen van Calvinj, inmiddels ook al het I Tech You Paviljoen genoemd. 'Ja, we hebben nog steeds een droom,' zegt Henk Dijkstra. 'We willen van de vrijgekomen conciërgewoning hier een High Tech Paviljoen maken.' Daarvoor is alle in de zaal aanwezige verbeeldingskracht nodig.

Henk Dijkstra legt de bedoeling van het paviljoen in het kort uit. 'Wij willen ons als school graag manifesteren met de bèta-vakken. We willen onze leerlingen stimuleren om de juiste keuzes te maken. Maar hoe krijgen we onze leerlingen zover dat ze de exacte vakken kiezen? We verwachten van ze dat ze al op 14- of 15-jarige leeftijd belangrijke keuzes maken. Dat is eigenlijk onmogelijk. Want hoe bepaal je zo'n keuze? Bovendien: hoe kunnen wij als school de interesse in techniek bij de leerlingen aanwakkeren en vasthouden?'

De vestigingsdirecteur heeft een bemoedigende mededeling: 'Onze droom wordt inmiddels gedeeld door de stichting Kijk op Zuid en woningcorporatie Havensteder. Het paviljoen zal een betekenisvolle plek op Zuid worden. Jullie gaan vandaag nadenken over het mogelijke programma van het paviljoen. Ik ben blij dat ik hier zoveel leerlingen zie die meedoen, voor hen doen we het tenslotte. Ik hoop dat er fantastisch veel prachtige ideeën uit de bus komen.'

Carol Hol van Concire maakt duidelijk wat de bedoeling van de bijeenkomst is. 'Wat is een idee? Een idee is een gedachte, die soms heel vluchtig kan zijn. We willen vandaag aangrijpen om die ideeën, hoe vluchtig ook, te vatten. Ook ik ben blij dat er veel leerlingen bij zijn. Jongeren kunnen met een goed stel hersens en hun jeugdige vitaliteit vaak met betere ideeën komen dan menig oudere. Ik hoop dat jullie straks aan tafel de ruimte krijgen. We weten niet wat er straks uitkomt. Dat maakt het zo mooi. We gaan in vier groepen uiteen en aan de slag. Ik hoop dat er in elke groep een *flow* ontstaat waaruit mooie ideeën voortkomen. Een jury zal die ideeën aan het eind van de dag beoordelen.'

Vier verschillende thema's

Vervolgens maakt Hidde van der Veer (Concire) duidelijk welke thema's de verschillende groepen meekrijgen om zich op te concentreren. De rode groep, die zich onder leiding van inspirator Ruud Reutelingsperger zal terugtrekken in de ontruimde conciërgewoning, heeft als thema 'Techniek van elke dag': iedereen heeft elke dag met techniek te maken, van de elektrische tandenborstel tot de mobiele telefoon. De blauwe groep, die onder leiding van José van Zwieten in de theaterzaal blijft, krijgt het thema 'Techniek XXL': de techniek op grote schaal, zoals bijvoorbeeld is te vinden in de Rotterdamse haven. De groep met de groene kleur heeft onder leiding van Harrie Remie de directeurskamer als werkterrein en voert het thema 'Techniek en de ander': de techniek die nodig is om anderen ten dienste te staan, zoals bijvoorbeeld in de gezondheidszorg. Inspirator Dafne Foet ten slotte zal de groep met de gele badges meenemen naar kamer 104, de kamer naast die van de directeur, om het thema 'Techniek in beweging' uit te werken: de technologische ontwikkelingen die bijvoorbeeld plaatsvinden in de sport of bij het opwekken van energie.

Hidde van der Veer legt uit wat van de groepen wordt verlangd. Ze moeten in elk geval één of meerdere activiteiten verzinnen die in het High Tech Paviljoen kunnen plaatsvinden. De ideeën daarvoor moeten aanspreken en bevorderen dat leerlingen, leraren en mensen uit het bedrijfsleven elkaar ontmoeten. Bovendien is het gewenst dat de ideeën een duurzaam karakter hebben. Elke groep zal de ideeën aan het eind van de middag in presentaties van tien minuten aan alle aanwezigen uit de doeken doen. 'De mens heeft twee hersenhelften,' zegt Hidde van der Veer. 'De ene helft richt zich vooral op techniek, de andere is vooral creatief. Jullie zullen vandaag beide helften hard nodig hebben.'

Inspirator Harrie Remie komt naar voren voor een korte 'warming up' en vraagt iedereen die mee wil doen van de tribune af te dalen. De door hem aangevoerde 'breukendans' brengt alle aanwezigen in beweging: er wordt onder luid gelach gesprongen, driekwart draai naar rechts, een halve draai naar links, en zo voort. De stemming zit er al goed in, wanneer de verschillende groepen zich over het gebouw verspreiden.

Het proces komt op gang

In de vier groepen gaan de inspiratoren elk op hun eigen manier te werk om de ideeën te laten opborrelen. Voorstellingsronden vinden plaats, waarna het creatieve proces langzaam maar zeker gestalte krijgt. José van Zwieten laat in de theaterzaal de deelnemers aan haar groep een aantal op tafel uitgespreide kaarten met afbeeldingen uitzoeken die hen aanspreken om hen daarover vervolgens iets te laten vertellen. Harrie Remie voert zijn groep ter inspiratie mee naar de conciërgewoning, waar alle vertrekken tot en met de zolder worden bekeken. Dafne Foet laat haar groep uitzwermen over het schoolterrein om sprankelende gedachten op te doen, terwijl de groep van Ruud Reutelingsperger al meteen volop aan het discussiëren is.

Op de muur van de grote kamer waarin de rode groep rond de tafel zit staat de tekst: 'Alles kan als jij het laat gebeuren'. Op tafel liggen een rode bouwhelm en een schaalmodel van twee hersenhelften. Er wordt gesproken over de rol van het bedrijfsleven, over de wenselijkheid dat leraren meer stilstaan bij de techniek die ons in het dagelijks leven omringt. 'Techniek moet je proeven, voelen en zien, en dat moet in dit paviljoen tot uitdrukking komen,' zegt iemand. In het hoofdgebouw hebben de deelnemers aan de gele groep intussen geïnventariseerd wie zij als hun helden beschouwen. Op een vel aan de muur hangt de oogst: van 'de mens' in zijn algemeenheid, tot en met de turncoach en Lance Armstrong. De deelnemers beginnen de ideeën die in hen opkomen op grote vellen papier te schrijven. Ze schuiven de vellen steeds door, zodat de volgende deelnemer op het net geformuleerde idee verder kan brainstormen en er weer iets naast kan schrijven.

In de directeurskamer heeft de groene groep een naam gevonden voor het project dat de deelnemers samen verder willen uitwerken. Het High Tech Paviljoen moet een 'verbindingshuis' zijn, waarin voor alle deelnemende partijen iets moet zijn te halen. Dat is voor 'groen' het uitgangpunt voor verdere gedachten. Intussen schieten bij de blauwe groep in de theaterzaal de ideeën over de tafel: een kamer in het paviljoen moet er uitzien als de atmosfeer van Mars. Leerlingen moeten in het paviljoen apparaten uittesten van bedrijven die op die manier aan het paviljoen willen meewerken. Het High Tech Paviljoen wordt zo een testlab. Nee, een proeflab.

In de groepen passeren de wildste ideeën de revue. Het paviljoen kan elk halfjaar een nieuwe programmering krijgen. Zet het paviljoen een halfjaar in het teken van moleculair gastronomisch koken, waarvan ook de buurt kan meegenieten. Het paviljoen moet de basis zijn van een groot event. Bekende Nederlanders of *captains of industry* kunnen in het paviljoen logeren, zodat het een telkens terugkerende betekenis krijgt. Laat videokunstenares Pipilotti Rist een film maken over het paviljoen om de rol van de vrouw in de techniek te benadrukken! En zo gaat het in rap tempo door, totdat rond half vier duidelijk wordt dat er aan de presentaties gewerkt moet worden. Haastig schrijven de groepen vellen papier vol. In de theaterzaal werkt een deel van de blauwe groep de ideeën uit op een schoolbord.

Tegen vieren is de jury aanwezig. Hedy van den Berk, bestuurder van woningcorporatie Havensteder, zit klaar in de zaal, geflankeerd door Han Brezet, hoogleraar duurzame productontwikkeling aan de TU Delft, en Johan Hendriks, als directeur bedrijfsvoering verbonden aan CSG Calvijn. Naast Hendriks zitten Paul Becht, regiomanager bij Bouwfonds en Deborah Sumter, oud-leerling van Calvijn en tweedejaars student aan de TU Delft.

'Wij' en 'zij'

Wanneer de groepen zich in de theaterzaal hebben verzameld, kondigt Carol Hol de finale van deze bruisende middag aan. 'Let wel, het is geen competitie, elk idee is goed.' Hij

introduceert de juryleden, die fris van de lever op de presentaties zullen reageren. John Piepers en Charlotte de Jong, woordvoerders van de groene groep, bijten het spits af. Ze maken duidelijk hoe het 'verbindingshuis' een schakel is tussen 'wij' (CSG Calvijn) en 'zij' (de bewoners van Vreewijk). Het paviljoen maakt Vreewijk tot 'proeftuindorp Vreewijk' en laat zien wat er speelt op het gebied van de techniek. De blik naar de toekomst is nodig om met behulp van technische vooruitgang bewoners aan Vreewijk te binden. Deelname van de TU Delft, het bedrijfsleven en zorginstellingen om dat doel te bereiken is noodzakelijk. Het biedt hun ook voordelen. De zorginstellingen hebben er baat bij wanneer mensen langer thuis kunnen wonen. Het bedrijfsleven kan Vreewijk als proeftuin benutten. In maatschappelijke stages kunnen de leerlingen van CSG Calvijn in het paviljoen uitvinden wat er in de wijk leeft en daar technische oplossingen voor vinden. Zo wordt techniek met mensen verbonden en toepasbaar voor de bewoners van Vreewijk, met de leerlingen in een centrale rol. Wellicht kan er technologische bedrijvigheid in Vreewijk ontstaan.

De jury reageert enthousiast. 'Dit is al een antwoord op de vraag hoe je de buurt aan het paviljoen bindt,' zegt Hedy van den Berk. Han Brezet waardeert dat de leerlingen in dit project centraal staan. Deborah Sumter biedt aan een rol te spelen bij de verbinding van het paviljoen met de TU Delft. En Paul Becht prijst het voornemen om klein te beginnen, maar grote onderwerpen niet te schuwen. 'Al denk ik dat je nog meer bedrijfsleven kunt interesseren door het paviljoen te profileren als onderdeel van heel Rotterdam-Zuid. Vooral havenbedrijven kunnen dan veel betekenen.'

Twee helften

Het woord is aan de groep met de rode badges. Christiaan Vermaas, leerling van CSG Calvijn, schildert samen met Mounia Elouachoun van Havensteder het ideale paviljoen: evenals het menselijke brein opgedeeld in een creatieve helft en een technische. Het creatieve deel heeft een opzichtige gevel, is ingericht als ruimte om te chillen, de technische helft zit vol technische innovatieve ideeën, met energie als thema. Hier kunnen workshops plaatsgrijpen, gegeven door in het paviljoen logerende *captains of industry*. Het paviljoen doet dienst als ideeënbus voor de buurt, bedrijven als Eneco en Nuon leveren de zonnepanelen. De programmering wisselt per halfjaar, maar technische innovatie is altijd de rode draad. Bovendien richt de programmering zich ook op jongeren en is die erop gericht meiden naar de technische vakken te lokken. Met het organiseren van een jaarlijks evenement kan het paviljoen geld inzamelen voor goede doelen, zoals ontwikkelingshulp.

Jurylid Deborah Sumter prijst de inspanning om meiden tot de techniek te verleiden. Paul Becht vindt het enthousiasme en de trots van de presentatie bewonderenswaardig, want die zijn essentieel bij het welslagen van het project. Johan Hendriks wijst erop dat al veel vrouwen in technische vakken werkzaam zijn. Daarom is het zaak goed na te denken hoe verdere werving kan worden aangepakt. Han Brezet onderschrijft dat. Inmiddels is bij de vakken Productontwikkeling en Bouwkunde aan de TU meer dan de helft van de studenten vrouw. Hij waarschuwt de deelnemers tegelijk om zich niet blind te staren op hulp van grote bedrijven. 'Vaak zie ik dat initiatieven veel meer tot stand komen door de medewerking van kleine bedrijven. Probeer ook samen te werken met bestaande netwerken van kleine ondernemers, daar kan veel voordeel zitten.' Enviu is zo'n netwerk van jonge technici. Han Brezet doet ook de suggestie dat er kansen liggen bij de GasTerra Energie Innovatieprijs. 'Een goede inzending samen met de hogeschool kan zeker een kans maken'.

Kringloop

Een deel van de blauwe groep heeft een kringloopachtig stappenplan ontworpen voor het paviljoen, leggen Thera van Ginkel (Shell) en CSG Calvijn-leerling Serkan Metin uit aan de hand van een schematische voorstelling op een schoolbord. De cyclus is duidelijk: het

paviljoen is te zien als een grote ideeënbus, waarin ideeën door een samenwerking van school, buurt en bedrijfsleven tot ontwikkeling komen in een virtuele bouwplaats. Goede ideeën worden doorgespeeld aan het bedrijfsleven, dat tegelijk de scholieren die de ideeën uitdokteren en producten testen zorgvuldig scout. Afgekeurde plannen verdwijnen weer naar de virtuele bouwplaats. Verwezenlijkte ideeën zijn in het paviljoen te demonstreren. Het andere deel van de blauwe groep is bezig geweest met de inrichting van het paviljoen: het zou het karakter van een beurs moeten hebben, met kleine, compacte stands, die snel zijn te vervangen. 'Het is een soort reisbureau, maar dan voor techniek.'

Hedy van den Berk prijst het logistieke traject dat is uitgestippeld, het idee van het reisbureau spreekt haar ook aan. Johan Hendriks waardeert de hoge ambities die uit de plannen spreken, maar waarschuwt om daarin niet te verzanden. Han Brezet suggereert om in de voorgestelde kringloop ook iets met afval te doen: 'Met afval uit de wijk zou je ook al bijzondere producten kunnen maken.'

In beweging

De laatste presentatie is van de gele groep. Vrijwel alle acht leden hiervan leveren een bijdrage aan de presentatie, waarin het thema 'energie in beweging' nauwkeurig is uitgewerkt onder het motto 'Technology moves you'. Alles in het paviljoen is erop gericht energie op te wekken door te bewegen, fysiek, maar ook emotioneel. Door het paviljoen zo transparant mogelijk te maken is precies te zien hoe de energie tot stand komt. Door een techniekdag te beleggen kunnen leerlingen en wijkbewoners ideeën aandragen, die worden doorgespeeld naar het bedrijfsleven. Zo is eigenlijk al op korte termijn met het paviljoen te beginnen.

De jury prijst de aanpak van de groep. Paul Becht: 'Ook hier weer is het goed om klein te beginnen. Waardering en motivatie zijn in het begin vooral nodig en die kun je het best op kleine schaal krijgen.' Johan Hendriks vindt het goed dat het voorstel al zo tastbaar is. Hij kent bovendien een bedrijf dat hier zo aan zou meewerken. 'Ik zie hier al inwoners van Vreewijk voor me die bewegen om energie op te wekken,' zegt Hedy van den Berk. Han Brezet: 'De combinatie beweging en energie is heel sexy en het is zonde er geen gebruik van te maken.' Hij meldt dat op dit terrein onlangs enkele promotieonderzoeken zijn verricht, en dat het technisch kan.

Er zijn verschillende draden die door de plannen van alle groepen heenlopen. Hedy van den Berk is het meest te spreken over de intentie om klein te beginnen en te proberen zo snel mogelijk aan de slag te gaan. Deborah Sumter prijst vooral het enthousiasme van de leerlingen om er iets geweldigs van te maken. Paul Becht ziet energie uitgroeien tot het belangrijkste thema van het paviljoen. Johan Hendriks wijst erop dat het de kunst is om bèta- én alfa-vakken bij het paviljoen te blijven betrekken. De creatieve aanpak, van beneden naar boven, is wat Han Brezet nog het meest intrigeert.

Anderhalf uur lang zijn de ideeën door de theaterzaal van Calvijn gevlogen. Vestigingsdirecteur Henk Dijkstra is onder de indruk. Dat er een vervolg komt staat voor hem en voor de aanwezigen wel vast. Hij zal samen met de andere initiatiefnemers Havensteder en de stichting Kijk op Zuid bij de genodigden terugkomen. Hij bedankt iedereen en voorziet al welke uitdagingen zich nog voordoen: 'We hebben heel veel gehoord vanmiddag. Nu is het de kunst om te kiezen.'

12 oktober 2011,
Ben Maandag

Ideeënsessie I Tech You Paviljoen CSG Calvijn
Donderdag 22 september 2011
Theaterzaal CSG Calvijn, vestiging Vreewijk
Grift 30, 3075 SB te Rotterdam

Deelnemers

Naam	Organisatie
Harry Kotey	Alares
Peter Siemann	Albeda College
Gerard van Zomeren	Arcadis
José van Zwieten	Bijcollege
Paul Becht	Bouwfonds / Stichting Kijk op Zuid
Rosaline Baan	CSG Calvijn/Vreewijk
Karin Bossenbroek	CSG Calvijn/Vreewijk
Dick Dobbelstein	CSG Calvijn/Vreewijk
Harry Drescher	CSG Calvijn/Vreewijk
Erik Koopmans	CSG Calvijn/Vreewijk
Rob Madlener	CSG Calvijn/Vreewijk
Theo Visseren	CSG Calvijn/Vreewijk
Edgar de Wit	CSG Calvijn/Vreewijk
Josje Stoel	Cultuurmakers
Rob Meima	DSM
Carla Scholten	Embedded Fitness Eindhoven
Lucienne Janmaat	Fotograaf
Harry Remie	Harrie te Huur
Hedy van den Berk	Havensteder
Mounia Elouachoun	Havensteder
Jan van der Schans	Havensteder / Stichting Kijk op Zuid
Anne-Ageeth Slegtenhorst	Havensteder
Mary Dotsch	KMR
Wing Man Cheung	Leerling CSG Calvijn
Thomas van Hengel	Leerling CSG Calvijn
Charlotte de Jong	Leerling CSG Calvijn
Christian de Kam	Leerling CSG Calvijn

Naam	Organisatie
Ruben Kok	Leerling CSG Calvijn
Serkan Metin	Leerling CSG Calvijn
Christiaan Vermaas	Leerling CSG Calvijn
Bob de Waard	Leerling CSG Calvijn
Johan Hendriks	MT CSG Calvijn
Michelle van Boven	Observatorium
André Dekker	Observatorium
Ruud Reutelingsperger	Observatorium
Marianne Ontijd	Ouder CSG Calvijn
John Piepers	Ouder CSG Calvijn
Deborah Sumter	Oud-Leerling CSG Calvijn
Melissa Strangio	Scooterdesign
Thera van Ginkel	Shell Nederland Raffinaderij B.V.
Fiona van Dooren	Student Fontys Hogeschool
Joost de Bruijn	Student Fontys Hogeschool
Hans Brezet	TU Delft
Ben Maandag	Verslaglegging
Fokke van Bockel	VMT CSG Calvijn/Vreewijk
Henk Dijkstra	VMT CSG Calvijn/Vreewijk
Linda Waals	VMT CSG Calvijn/Vreewijk
Hijlke Wijnja	VMT CSG Calvijn/Vreewijk
Dafne Foet	Concire
Carol Hol	Concire
Hidde van der Veer	Concire